

Sygnatura akt I C 1271/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Wrocław, dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Urbaniak

Protokolant: Aneta Zajączkowska

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2015 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa (...) we W.

przeciwko M. G. (1) i M. G. (2)

o zapłatę

I zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz strony powodowej kwotę 161.671,99 zł (sto sześćdziesiąt jeden tysięcy sześćset siedemdziesiąt jeden złotych dziewięćdziesiąt dziewięć groszy), z zastrzeżeniem ograniczenia odpowiedzialności pozwanych do nieruchomości, położonej w B. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Bytomiu prowadzi księgę wieczystą (...);

II dalej idące powództwo oddala;

III zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kwotę 10.996,09 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1271/15

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) z siedzibą we W. w pozwie wniesionym w dniu 8.06.2015 r. wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i orzeczenie, aby pozwani M. G. (1) i M. G. (2) solidarnie zapłacili stronie powodowej kwotę 179.105,15 zł z odsetkami ustawowymi od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu swojego żądania wskazali, że w dniu 11.04.2008 r. pozwani - M. G. (1) i M. G. (2) zawarli z wierzycielem pierwotnym (...) Bank S.A. z siedzibą w K. umowę kredytu hipotecznego nr (...), mocą której bank udzielił kredytu w kwocie 95.101,17 zł indeksowanego kursem franka szwajcarskiego. Zgodnie z treścią w/w umowy kredytu spłata zobowiązania została zabezpieczona przez ustanowienie hipoteki umownej kaucyjnej na lokalu stanowiącym odrębną nieruchomość położoną w miejscowości B., dla której Sąd Rejonowy w Bytomiu IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Pozwani zobowiązali się do spłaty zadłużenia na warunkach szczegółowo określonych w/w umową. Wobec zaprzestania przez pozwanych regulowania zobowiązania wynikającego z w/w umowy kredytu hipotecznego, pismem z dnia 19.01.2010 r. (...) Bank S.A. dokonał wypowiedzenia w/w umowy, skutkiem czego po upływie okresu wypowiedzenia zobowiązanie stało się w całości wymagalne. Bezczywność pozwanych w zakresie spłaty zobowiązania skutkowałą wystawieniem przez bank w dniu 10.05.2010 r. bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...), który następnie został zaopatrzony w klauzulę wykonalności. Na podstawie w/w tytułu, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Bytomiu K. M. na wniosek banku prowadził pod sygn. akt (...) postępowanie egzekucyjne, które jednak zostało w całości umorzone postanowieniem z dnia 28.11.2014 r. W dniu 31.03.2014 r. wierzyciel pierwotny (...) Bank S.A. zawarł ze stroną powodową umowę przelewu w/w wierzytelności, mocą której została ona w całości przeniesiona na stronę powodową wraz ze wszystkimi ustanowionymi zabezpieczeniami. Na wniosek strony powodowej, Sąd Rejonowy w Bytomiu IV Wydział Ksiąg

Wieczystych dokonał w księdze wieczystej wpisu o zmianie wierzyciela hipotecznego, co skutkowało przeniesieniem wierzytelności hipotecznej wraz z zabezpieczeniem.

Strona powodowa pismem z dnia 23.04.2015 r. wezwała pozwanych do dobrowolnego spełnienia świadczenia. Powyższe wezwanie okazało się jednak bezskuteczne.

Na dochodzoną pozwem należność w wysokości 179.105,15 składały się następujące kwoty:

1) 109.940,53 zł - tytułem należności głównej, tj. tytułem pozostałego do spłaty kapitału kredytu;

2) 69.164,62 zł - tytułem odsetek, w tym:

a. 57.853,84 zł - tytułem odsetek karnych naliczonych przez poprzedniego

wierzyciela do dnia poprzedzającego dzień cesji wierzytelności,

b. 10.152,78 zł - tytułem odsetek ustawowych naliczonych od kwoty należności głównej

przez stronę powodową po dniu cesji wierzytelności,

c. 1.118,26 zł tytułem odsetek umownych naliczonych od kwoty 123.162,50 zł przez wierzyciela pierwotnego w wysokości 10,18% od dnia 01.10.2009 r. do dnia 23.02.2010 r.

Strona powodowa oświadczyła nadto, że dochodzi zasądzenia odsetek ustawowych od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

Nakazem zapłaty z dnia 16.06.2015r. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty (k. 93 i n.) pozwani M. G. (1) i M. G. (2) wnieśli o uchylenie nakazu zapłaty w całości podnosząc przede wszystkim zarzut przedawnienia roszczenia w całości. Wskazali, że ze względu na charakter źródła zobowiązania, jego treść i stronę będącą podmiotem profesjonalnym okres przedawnienia wynosi 3 lata. Ostatnią czynnością faktycznie i formalnie przerywającą bieg przedawnienia, było złożenie wniosku o opatrzenie bankowego tytułu egzekucyjnego klauzulą wykonalności z dniem 2.11.2010r. Późniejsze prowadzenie postępowania egzekucyjnego, co prawda doprowadziło do zawieszenia biegu terminów przedawnienia, w trakcie samego postępowania (...), jednakże, z racji umorzenia tegoż postępowania na wniosek wierzyciela, aktywizowała się hipoteza odpowiednio stosowanych przepisów art. 203 § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Tym samym doszło do zniweczenia przerwy biegu przedawnienia spowodowanego złożeniem danego wniosku. Na potwierdzenie słuszności swojego stanowiska pozwani powołali się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 19.02.15r., sygn. III CZP 103/14. W związku z powyższym uznali, że przedmiotowe roszczenie, względem którego upłynęło blisko 6 lat nieprzerwanego formalnie okresu jest przedawnione w zakresie należności głównej, a co za tym idzie, także w zakresie akcesoryjnych pobocznych.

W odpowiedzi na sprzeciw strona powodowa podtrzymała powództwo w całości. Za bezzasadny uznała zarzut odnoszący się do kwestii przedawnienia roszczenia dochodzonego pozwem. Odwołała się do brzmienia przepisu art. 13 § 2 k.p.c. który nakazuje stosować odpowiednio przepisy o procesie do innych rodzajów postępowań i uznała, że nie można w sposób niejako automatyczny stosować art. 203 § 2 k.p.c. dla oceny skutków złożenia przez wierzyciela wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego (przepis art. 826 k.p.c.) W ocenie strony powodowej redakcja powołanego przepisu w żaden sposób nie wskazuje na to, aby wolą ustawodawcy było zrównanie skutków wniosku wierzyciela o umorzenie postępowania egzekucyjnego ze skutkami złożenia przez powoda oświadczenia o cofnięciu pozwu. Odnosząc się zaś do treści przywołanej przez pozwanych uchwały Sądu Najwyższego strona powodowa podniosła, że taka interpretacja wskazana przez Sąd Najwyższy miała przede wszystkim na

celu zapobieganie manipulowaniu ze strony wierzyciela terminami przedawnienia. Zdaniem strony powodowej należałoby jednak odróżnić sytuację, w której wierzyciel rzeczywiście dąży do zaspokojenia swoich roszczeń, lecz w wyniku braku zadowalających efektów rezygnuje z takiej formy dochodzenia spłaty należności, jak to ma miejsce w niniejszej sprawie. Złożenie przez wierzyciela wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego było spowodowane zarówno zawarciem umowy przelewu wierzytelności, jak i brakiem perspektyw na szybkie i pełne zaspokojenie roszczeń stwierdzonych zaopatrzoną w klauzulę wykonalności bankowym tytułem egzekucyjnym. Dlatego działania wierzyciela w żadnej mierze nie można oceniać jako nadużycia, obliczonego wyłącznie na wywołanie skutku w postaci przerwania biegu przedawnienia.

Z ostrożności procesowej, w sytuacji uznania zarzutu przedawnienia za zasadny, strona powodowa jako wierzyciel hipoteczny, wniosła o zaspokojenie dochodzonej należności z nieruchomości obciążonej hipoteką kaucyjną w kwocie 161.671,99 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11.04.2008 r. pozwani - M. G. (1) i M. G. (2) zawarli z wierzycielem (...) Bank S.A. z siedzibą w K. umowę kredytu hipotecznego nr (...), mocą której bank udzielił kredytu w kwocie 95.101,17 zł indeksowanego kursem franka szwajcarskiego.

Zgodnie z postanowieniami umowy, kwota udostępnionych środków, w dniu ich wypłaty, została przeliczona na walutę obcą - frank szwajcarski (CHF). Na dzień sporządzenia umowy równowartość kredytu wyrażona w walucie obcej stanowiła kwota 45.200,18 CHF.

(dowód: umowa kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 11.04.2008 r.k.18-34)

Zgodnie z § 3 w/w umowy spłata zobowiązania została zabezpieczona przez ustanowienie do wysokości 170 % kwoty kredytu hipoteki umownej kaucyjnej (161 671,99 zł) na lokalu stanowiącym odrębną nieruchomość położoną w B., przy ul. (...) dla której Sąd Rejonowy w Bytomiu IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...).

(dowód: umowa kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 11.04.2008 r., k.18-34, odpis zwykły księgi wieczystej o nr (...) k.35-40)

Pozwani zobowiązali się do spłaty zadłużenia na warunkach szczegółowo określonych w/w umową. Wobec zaprzestania przez pozwanych regulowania zobowiązania wynikającego z umowy kredytu hipotecznego, pismem z dnia 19.01.2010 r. (...) Bank S.A. dokonał wypowiedzenia umowy, skutkiem czego po upływie okresu wypowiedzenia zobowiązanie stało się w całości wymagalne.

(dowód: wypowiedzenie umowy kredytu hipotecznego z dnia 19.01.2010 r., k.41-42)

(...) Bank S.A. z siedzibą w K. wystawił w dniu 10.05.2010 r. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...).

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu I Wydział Cywilny - z dnia 2.11.2010 r., sygn. akt I Co 5133/10, bankowy tytuł egzekucyjny został zaopatrzony w klauzulę wykonalności.

(dowód: bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 10.05.2010r. - k.43 postanowienie Sądu Rejonowego w Bytomiu I Wydział Cywilny z dnia 02. 11.2010 r., sygn. akt ICo 5133/10 - k.44)

Na podstawie w/w tytułu wykonawczego, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Bytomiu K. M. na wniosek banku prowadził pod sygn. akt(...) postępowanie egzekucyjne.

Postępowanie egzekucyjne zostało na podstawie art. 821 par. 1 k.p.c. w całości umorzone postanowieniem z dnia 28.11.2014 r. Wierzyciel złożył wniosek o umorzenie postępowania w sprawie.

(dowód: postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bytomiu K. M. z dnia 28.11.2014 r., sygn. tta (...) - k.45)

W dniu 31.03.2014 r. (...) Bank S.A. zawarł ze stroną powodową (...) z siedzibą we W. umowę przelewu wierzytelności jaka mu przysługiwała w stosunku do pozwanych, mocą której została ona w całości przeniesiona na stronę powodową wraz ze wszystkimi ustanowionymi zabezpieczeniami.

(dowód: umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 31.03.2014 r. wraz z wyciągiem z wykazu wierzytelności, k. 46- 80)

Na wniosek strony powodowej, Sąd Rejonowy w Bytomiu IV Wydział Ksiąg Wieczystych dokonał w księdze wieczystej wpisu o zmianie wierzyciela hipotecznego.

(dowód: odpis zwykły księgi wieczystej o nr (...))

Strona powodowa pismem z dnia 23.04.2015 r. wezwała pozwanych do dobrowolnego spełnienia świadczenia. Powyższe wezwanie okazało się bezskuteczne.

(dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 23.04.2015 r. – k. 81-82)

Sąd zważył co następuje:

Strona powodowa wniosła o zasądzenie na jej rzecz kwoty 179.105,15 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty. Podstawą roszczenia była umowa kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 11.04.2008 r. którą pozwani zawarli z wierzycielem pierwotnym (...) Bank S.A. z siedzibą w K.. Umowa kredytu została zabezpieczona poprzez ustanowienie na lokalu stanowiącym odrębną nieruchomość położonym w B. hipoteki umownej kaucyjnej w kwocie 161.671,99 zł. Pozwani M. G. (1) i M. G. (2) nie wywiązali się z zobowiązań wynikających z w/w umowy, a wierzytelność pieniężna z niej wynikająca została scedowana przez wierzyciela pierwotnego na rzecz strony powodowej. Nakazem zapłaty z dnia 16.06.2015r. Sąd nakazał pozwany, aby zapłacili solidarnie stronie powodowej kwotę 179.105,15zł. Pozwani wnieśli sprzeciw od nakazu. W sprzeciwie nie kwestionowali zasadności wywiedzionego roszczenia wynikającego z umowy kredytu z 11.04.2008 r. ani też mocy dowodowej przedłożonych dokumentów. Podnieśli przede wszystkim zarzut przedawnienia roszczenia.

Odnosząc się do tej właśnie kwestii, Sąd stanął na stanowisku, że istotnie roszczenie strony powodowej jest przedawnione. Sąd uznał, że roszczenie z tytułu udzielonego kredytu podlega trzyletniemu terminowi przedawnienia, przewidzianemu w art. 118 k.c., gdyż jest czynnością dokonaną w ramach prowadzonej przez bank działalności gospodarczej. Bieg tego terminu uległ przerwaniu na skutek nadania przez Sąd w dniu 2.11.2010 r. klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, a następnie przez złożenie wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Skoro jednak wniosek ten został przez wierzyciela cofnięty, a postępowanie egzekucyjne umorzone, Sąd uznał, że pociągało to za sobą unicestwienie skutku w postaci przerwy przedawnienia spowodowanej wszczęciem tego postępowania (art. 203 § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Sąd zajął bowiem analogiczne stanowisko do tego, jakie zostało zaprezentowane w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 19.02.2015r., sygn. III CZP 103/14, w której Sąd ten stwierdził, że umorzenie postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela - banku, prowadzącego egzekucję na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności - niweczy skutki przerwy biegu przedawnienia spowodowane złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji. Sąd Najwyższy w tej uchwale doszedł do wniosku, że w postępowaniu egzekucyjnym ma, na podstawie art. 13 § 2 k.p.c., odpowiednie zastosowanie art. 203 § 2 zdanie pierwsze k.p.c., który stanowi, że pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa. Sąd Najwyższy uznał, że nie istnieją uzasadnione argumenty sprzeciwiające się zastosowaniu tej sankcji wprost w postępowaniu egzekucyjnym. Na przeszkodzie nie może stanąć tu różnica terminologiczna, zastosowana przez ustawodawcę. Polega ona na tym, że w art. 825 pkt 1 k.p.c. używa się określenia o żądaniu wierzyciela umorzenia egzekucji, a nie o cofnięciu przez niego wniosku egzekucyjnego. Podkreśla, że jedynym dysponentem postępowania egzekucyjnego jest wierzyciel stąd formuła żądania

umorzenia egzekucji zawiera w sobie oświadczenie o cofnięciu wniosku egzekucyjnego. W ocenie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że ewentualne oświadczenie wierzyciela o cofnięciu wniosku egzekucyjnego, powinno zostać potraktowane jako wiążące żądanie umorzenia egzekucji i to niezależnie od stadium postępowania egzekucyjnego. Przewidziane w art. 203 § 2 zdanie pierwsze k.p.c. zastrzeżenie ma na celu przede wszystkim zapobieżenie możliwości manipulowania terminami przedawnienia roszczenia. Brak tego przepisu prowadziłby do tego, że powód mógłby wielokrotnie składać pozew i cofać go ze skutkiem przewidzianym w art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w postaci przerwania biegu przedawnienia roszczenia.

Podzielając zatem stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w tej uchwale, Sąd uznał, że niemożliwym w niniejszej sprawie stało się pociągnięcie do odpowiedzialności osobistej dłużników, których dług osobisty -wywiedziony z umowy kredytu - jest przedawniony. Termin przedawnienia w niniejszej sprawie przerwany został jedynie nadaniem klauzuli wykonalności w dniu 2.11.2010 r. i upływał w dniu 2.11.2013 r., a tym samym objęte nim roszczenie jako przedawnione nie mogło zostać uwzględnione.

Natomiast Sąd uznał, że istotnie z uwagi na zabezpieczenie hipoteczne tej wierzytelności, wynikające z umowy z 11.04.2008 r. oraz z późniejszej cesji tej wierzytelności wraz z zabezpieczeniem hipotecznym, zachodzą podstawy do obciążenia pozwanych odpowiedzialnością rzeczową za zapłatę należności na podstawie art. 77 ustawy z dnia 6.07.1982 r. (tj. Dz.U. z 2001 r. Nr 124, poz. 1361 ze zm.) o księgach wieczystych i hipotece. Zgodnie bowiem z tym przepisem przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Z powyższych przepisów wynika, że przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką w zakresie należności głównej pociąga za sobą tylko skutki w strefie obligacyjnej. Nie pozbawia natomiast wierzyciela wierzytelności zabezpieczonej hipotecznie uprawnienia do zaspokojenia się z nieruchomości. Jeżeli zatem w sprawie dojdzie do przedawnienia i dłużnik zgłosi taki zarzut, to będzie odpowiadał tylko rzeczowo, a sąd, uwzględniając powództwo, ograniczy zgodnie z art. 319 k.p.c. jego odpowiedzialność do kwoty wskazanej w księdze wieczystej, która wynika z hipoteki kaucyjnej wpisanej do tej księgi. W przedmiotowej sprawie spłata zobowiązania wynikająca z umowy kredytu hipotecznego z dnia 11.04.2008 r. została zabezpieczona przez ustanowienie na lokalu stanowiącym odrębną nieruchomość w B., hipoteki umownej kaucyjnej w kwocie 161.671,99 zł. Na wniosek strony powodowej, w księdze wieczystej dokonano wpisu zmiany wierzyciela ostatecznego, co zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece skutkowało przeniesieniem wierzytelności hipotecznej wraz z zabezpieczeniem.

Sąd podzielił stanowisko strony powodowej, że w sprawie niniejszej zastosowanie mają przepisy obowiązujące przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 26.06.2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. Nr 131, poz. 1075), tj. do dnia 20.02.2011 r. Zgodnie z art. 10 ust. 1. tej ustawy - do hipotek kaucyjnych powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2, stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z wyjątkiem przepisów o rozporządzaniu opróżnionym miejscem hipotecznym. Stosownie zaś do ustępu 2 - do hipotek zwykłych powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 1 w dotychczasowym brzmieniu, z wyjątkiem art. 76 ust. 1 i 4 tej ustawy, które stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. To samo dotyczy hipotek kaucyjnych zabezpieczających roszczenia związane z wierzytelnością hipoteczną, lecz nieobjętych z mocy ustawy hipoteką zwykłą, powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Z art. 10 ust. 2 zd. 2 tej ustawy wynika zatem, że do hipoteki kaucyjnej zabezpieczającej roszczenia związane z wierzytelnością hipoteczną powstałej przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej (tak jak w niniejszym przypadku), zastosowanie znajdują przepisy w brzmieniu sprzed nowelizacji, tj. obowiązujące do dnia 20.02.2011 r. Konkluzja ta odnosi się w szczególności do obecnie uchylonego art. 104 KWU (obowiązującego w dniu ustanowienia hipoteki kaucyjnej), który stanowi, iż hipoteka kaucyjna zabezpiecza odsetki oraz koszty postępowania mieszczące się w sumie wymienionej we wpisie hipoteki".

Dlatego ostatecznie, z uwagi na treść art. 319 k.p.c., Sąd ograniczył odpowiedzialność dłużników za zapłatę kwoty dochodzonej pozewem do obciążonej hipotecznie nieruchomości tj. do kwoty 161.671,99 zł, w pozostałej części

oddalając powództwo, co do różnicy pomiędzy dochodzoną kwotą 179.105,15 zł, a kwotą wynikającą z hipoteki kaucyjnej wpisanej do księgi wieczystej.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. Strona powodowa wygrała sprawę w 90 % . Na poniesione koszty przez stronę powodową składają się: opłata od pozwu w wysokości 8.956 zł i koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3.617zł, łącznie 12.573 zł, zaś koszty pozwanych to koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3.617 zł. Po skompensowaniu tych kosztów Sąd zasądził na rzecz strony powodowej kwotę 10.996,09 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.